

KOMISJA EUROPEJSKA

Dyrekcja Generalna ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii

Media i Dane

Konwergencja Mediów i Treści

Kwestionariusz dotyczący wdrożenia zalecenia¹ Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie dziedzictwa filmowego i konkurencyjności związanych z nim działań przemysłowych (zwanego dalej „zaleceniem”)

Uwagi:

- Kwestionariusz dotyczy wszystkich publicznych instytucji dziedzictwa filmowego w państwach członkowskich, z instytucjami o charakterze lokalnym lub regionalnym włącznie.
- Aby ułatwić Państwu sporządzenie sprawozdania, struktura kwestionariusza opiera się na załączniku I do trzeciego sprawozdania z wdrażania zalecenia. Jeżeli sytuacja nie uległa zmianie od momentu sporządzenia sprawozdania za 2011 r., proszę wpisać „BEZ ZMIAN”.

Nazwisko, telefon i adres e-mail osoby wyznaczonej do kontaktów, która może dostarczyć dalszych informacji:

1. FILMOTEKA ŚLĄSKA

ANNA MICHNOWSKA

a.michnowska@filmotekaslaska.pl

tel. 32/ 351 12 22 w. 105

2. NARODOWY INSTYTUT AUDIOWIZUALNY

Anna Misiewicz, anna.misiewicz@nina.gov.pl, 22 380 49 84

3. POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

Renata Pawłowska-Pyra, renata.pawlowska@pisf.pl, tel. 22 42 10 274

4. FILMOTEKA NARODOWA

filmoteka@fn.org.pl, tel. + 48 22 845 50 74

¹ Dz.U. L 323 z 9.12.2005

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:323:0057:0061:PL:PDF>

Pytania:

1) TABELA 1 — INSTYTUCJE DZIEDZICTWA FILMOWEGO

- 1.1 Jakie odpowiednie organy wyznaczono do realizacji zadań wykonywanych w interesie publicznym określonych w punkcie 2 zalecenia w sprawie dziedzictwa filmowego, zapewniając im najlepsze dostępne środki finansowe i techniczne?

BEZ ZMIAN

- 1.2 Jaki jest ich budżet na 2013 r.?

FILMOTEKA ŚLĄSKA: 238 433,5 EURO.

Budżet NInA na 2013 r. (związany z całą działalnością instytutu, w tym, ale nie wyłącznie, z dziedzictwem audiowizualnym) wynosi 36 213 000 PLN.

FILMOTEKA NARODOWA otrzymała 9.042 tys. zł dotacji na wydatki bieżące, w tym *dotacja podmiotowa na działalność bieżącą w wysokości 6.923 tys. zł.* oraz 7.032 tys. zł na wydatki majątkowe, w tym przede wszystkim remont kina „Iluzjon” , wygenerowała przychody własne w wysokości 4.443 tys. zł. oraz osiągnęła pozostałe przychody operacyjne i przychody finansowe w wysokości 4.097. Osiągnęła przychody ze środków europejskich w wysokości 1.219 tys. zł. Całkowity budżet wraz z dotacją majątkową wyniósł 25.833 tys. zł.

- 1.3 Jakie są ich zasoby kadrowe na 2013 r. (dotyczy pracowników bezpośrednio związanych z dziedzictwem filmowym)?

FILMOTEKA ŚLĄSKA: 11 i pół etatu;

W strukturze NInA – 10 osób związanych jest bezpośrednio z dziedzictwem audiowizualnym.

W Filmotece Narodowej zatrudnionych jest etatowo 116 pracowników; bezpośrednio w pracach ściśle związanych z obowiązkami archiwum zatrudnionych jest 66 osób.

- 1.4 Proszę wymienić wszystkie instytucje dziedzictwa filmowego, włącznie z instytucjami o charakterze regionalnym lub lokalnym, a także podać ich strony internetowe.

BEZ ZMIAN

1.5 Czy nastąpiły jakieś zmiany w stosunku do roku 2011?

W FILMOTECE ŚLĄSKIEJ zwiększyły się zbiory filmów 35 mm – obecnie 6.200 tytułów polskich i zagranicznych) oraz filmów DVD (3800 tytułów) oraz książek (3300 książek).

W 2010 roku w Filmotece Narodowej utworzono zespół Repozytorium Cyfrowego. Dzięki środkom pozyskiwanym z Wieloletniego Programu Rządowego Kultura Plus corocznie digitalizowane zbiory wytypowane poprzez kryterium wieku, stanu zachowania i wartości artystycznej. Digitalizowane zbiory są udostępniane online. Wprowadzenie Sytemu Repozytorium Cyfrowego typu Media Asset Management wewnątrz instytucji pozwala na lepsze zarządzanie cyfrowym zbiorem. Oprogramowanie jest systematycznie rozwijane.

2) **TABELA 2 — ŚRODKI USTAWODAWCZE / DEFINICJA DZIEDZICTWA FILMOWEGO**

BEZ ZMIAN

- 2.1 Proszę wymienić środki ustawodawcze lub administracyjne służące realizacji celów zalecenia w sprawie dziedzictwa filmowego z 2005 r.
- 2.2 W jaki sposób definiuje się pojęcie utworu kinematograficznego stanowiącego część polskiego narodowego dziedzictwa filmowego?
- 2.3 Czy nastąpiły jakieś zmiany w stosunku do roku 2011?

3) **TABELA 3 — DEPONOWANIE UTWORÓW KINEMATOGRAFICZNYCH STANOWIĄCYCH CZĘŚĆ POLSKIEGO NARODOWEGO DZIEDZICTWA AUDIOWIZUALNEGO**

3.1 Proszę opisać rodzaj deponowania stosowany w Polsce:

- a) Deponowanie prawne – BEZ ZMIAN
- b) Obowiązkowe deponowanie utworów kinematograficznych sfinansowanych ze środków publicznych (deponowanie umowne)

W ramach Programu Wieloletniego Kultura +, którego operatorem jest NInA, istnieje obowiązek deponowania materiałów zdigitalizowanych, wskazany w regulaminie Programu. Zgodnie z nim, w przypadku prowadzenia prac digitalizacyjnych wnioskodawca zobowiązany jest do przekazania podmiotom wskazanym przez NInA (NInA lub właściwe Centrum Kompetencji) egzemplarza kopii wzorcowej zdigitalizowanych obiektów wraz z metadanymi lub samych metadanych, w przypadku nie wytwarzania cyfrowego obiektu przy użyciu nośników magnetycznych (tj. dyski twarde lub taśmy magnetyczne). Dla materiałów audiowizualnych (w tym kinematograficznych) depozytariuszem w ramach PW Kultura+ jest NInA.

c) Deponowanie dobrowolne.

BEZ ZMIAN

3.2 Czy obowiązek deponowania obejmuje filmy wykorzystujące technologie cyfrowe?

FILMOTEKA NARODOWA:

Obowiązkowe deponowanie utworów kinematograficznych sfinansowanych ze środków publicznych:

Do Zespołu Zbiorów Filmowych należy dostarczyć następujące materiały:

Kopia pokazowa 35mm

- Przy filmach dokumentalnych i krótkometrażowych, kaseta HDCAM lub BETA i płyta DVD
- Scenariusz
- Metryka filmu
- Lista napisów początkowych
- Lista napisów końcowych
- Lista dialogowa
- Fotosy
- Plakaty

Przy materiałach cyfrowych:

- **Digital Cinema Distribution Master – DCDM** – master cyfrowy w postaci nieskompresowanych plików obrazowych i dźwiękowych w obowiązujących formatach. Obecnie zaleca się następujące formatowanie DC:
 - sekwencja plików w formacie DPX, TIFF lub JPEG2000, minimalna głębokość 10-bit, minimalna rozdzielczość 2K podzielone na akty w przyporządkowanych im folderach
 - w przypadku dostarczania plików logarytmicznych konieczne jest dołączenie pliku LUT (Look-Up Table) wraz z tablicami referencyjnymi odpowiadającymi materiałowi obrazowemu.
 - odpowiadający sekwencji plików DPX plik dźwiękowy w formacie nieskompresowanym PCM 24bit, 48kHz w kontenerze WAV.

Specyfikacja nazewnictwa plików:

Podział na foldery wg aktów (roli): reel1, reel2 itd.

Nazwa pliku: TytułFilmu_reel1_00001.dpx, TytułFilmu_reel1_00002.dpx, itd.

Dźwięk: podzielony na role i przypisany do kanału dźwiękowego i roli,

Nazwa pliku: Tytułfilmu_reel1_right.wav, itd.

- **Niezakodowana kopia dźwiękowa DCP** wykonana zgodnie ze standardami DCI.
- **Płyta DVD** (screener do celów poglądowych)

W wyniku zmian technologicznych na rynku produkcji audiowizualnej istnieje pilna potrzeba przeformułowania zasady przekazywania kopii 35mm ponieważ w wielu przypadkach taka kopia nie jest przekazywana. Swoje stanowisko FilMOTEKA Narodowa wyraziła w piśmie skierowanym w 2012 do PISF.

3.3 Jakie materiały muszą być deponowane?

BEZ ZMIAN

3.4 Jaki jest ostateczny termin deponowania?

BEZ ZMIAN

3.5 Czy przeprowadza się kontrolę przestrzegania obowiązku deponowania?

BEZ ZMIAN

3.6 Czy przeprowadza się kontrolę jakości deponowanego materiału?

BEZ ZMIAN

3.7 Czy istnieją jakiekolwiek problemy lub dobre praktyki, o których należałoby wspomnieć, związane z gromadzeniem utworów kinematograficznych?

BEZ ZMIAN

3.8 Czy nastąpiły jakieś zmiany w stosunku do roku 2011?

FILMOTEKA ŚLĄSKA: Opracowywane są projekty deponowania kopii bezpieczeństwa dla filmów realizowanych na nośnikach cyfrowych.

4) **TABELA 4 — GROMADZENIE INNYCH MATERIAŁÓW NIŻ UTWORY KINEMATOGRAFICZNE STANOWIĄCE CZĘŚĆ POLSKIEGO NARODOWEGO DZIEDZICTWA AUDIOWIZUALNEGO**

4.1 Czy w Polsce istnieją przepisy bądź praktyki dotyczące gromadzenia utworów kinematograficznych niestanowiących części narodowego dziedzictwa audiowizualnego?

W przypadku NInA działaniem regulującym kwestie niepaństwowego zasobu kinematograficznego był program własny NInA Dziedzictwo Cyfrowe. Program określał zasady cyfryzowania i archiwizowania materiałów audiowizualnych w tym kinematograficznych i skierowany był do instytucji pozarządowych. W ramach tego Programu wszystkich wnioskodawców obowiązywały Katalogi Dobrych Praktyk Digitalizacji, w tym dla materiałów audiowizualnych. Standardy te określone zostały przez NInA, które od 2011 roku pełni rolę Centrum Kompetencji w zakresie digitalizacji materiałów audiowizualnych.

W FILMOTECE NARODOWEJ od roku 2009 r. prowadzona jest digitalizacja materiałów fotograficznych oraz plakatów. Zdigitalizowane fotografie oraz plakaty prezentowane są na stronach internetowych www.fototeka.fn.org.pl oraz www.gapla.fn.org.pl. Filmoteka Narodowa pozyskuje materiały bieżące oraz nabywa (dary oraz zakupy) różnorodne materiały archiwalne np. fotosy, negatywy fotograficzne, plakaty, programy filmowe itp.

4.2 Czy istnieją takie przepisy bądź praktyki również w odniesieniu do materiałów filmowych innych niż utwory kinematograficzne?

Digitalizacja materiału audiowizualnego zależy od rodzaju nośnika a nie od charakteru utworu. Digitalizowane materiały audiowizualne można podzielić na dwie kategorie:

- a) materiał filmowy zapisany na taśmach światłoczułych 35mm lub 16mm;
- b) utwór audiowizualny zapisany na innym nośniku niż taśma 35mm lub 16mm.

NInA na potrzeby programów digitalizacyjnych oraz jako Centrum Kompetencji określił minimalne standardy digitalizacyjne dla materiałów audiowizualnych obu wyżej wymienionych kategorii. Spełnienie ich jest wymogiem dla instytucji ubiegających się o środki finansowe na digitalizację materiałów audiowizualnych, niezależnie czy jest to utwór kinematograficzny, film dokumentalny, animowany etiuda filmowa czy zwykła rejestracja audiowizualna.

4.3 Czy nastąpiły jakieś zmiany w stosunku do roku 2011?

FILMOTEK ŚLĄSKA - Bez zmian

NInA:

Katalog dobrych praktyk digitalizacji dla materiału audiowizualnego jest systematycznie aktualizowany w odpowiedzi na zmiany technologiczne i stanowi załącznik do Regulaminu Programu Wieloletniego Kultura +. Jego aktualna treść jest dostępna na stronie PW Kultura+: <http://www.nina.gov.pl/digitalizacja/programy/aktualne-programy/artyku%C5%82/2011/06/26/wieloletni-program-rzadowy-kultura->

NInA prowadzi również zakładkę na portalu Instytutu poświęconą digitalizacji <http://www.nina.gov.pl/digitalizacja>, na której znajdują się artykuły i ekspertyzy poświęcone tej problematyce, polskie i światowe standardy, słownik digitalizacyjny oraz informacje dotyczące programów, których operatorem jest NInA.

Od roku 2009 r. w FILMOTECE NARODOWEJ prowadzona jest digitalizacja materiałów fotograficznych oraz plakatów. Zdigitalizowane fotografie oraz plakaty prezentowane są na stronach internetowych www.fototeka.fn.org.pl oraz www.gapla.fn.org.pl. Na chwilę obecną (koniec 2013 r.) na stronach prezentowanych jest ponad 150 tysięcy materiałów fotograficznych oraz ponad 5 tysięcy plakatów.

5) TABELA 5 — KATALOGOWANIE I BAZY DANYCH

5.1 Proszę opisać stosowane metody katalogowania.

FILMOTEKA ŚLĄSKA - BEZ ZMIAN

NInA - Opracowanie zbiorów audiowizualnych w NInA odnosi się zarówno do nośników z zapisem materiału, jak również do poszczególnych tytułów. Archiwum Instytutu prowadzi inwentarz nośników, gdzie chronologicznie wpisywane są wszystkie napływające do archiwum nośniki oraz system informatyczny, gdzie opisywane są szczegółowo wszystkie materiały audiowizualne. W inwentarzu gromadzone są wszystkie dane o nośniku (np. rodzaj nośnika, czas zapisu, zajęta pojemność) oraz wstępne dane o materiale audiowizualnym (m.in. rok produkcji, rodzaj i nazwa projektu, tytuł, główni twórcy). System informatyczny opisano w pkt. 5.2.

FILMOTEK NARODOWA: Do archiwizacji i opisu materiałów fotograficznych służy baza fotografii obsługiwana poprzez system archiwizacyjny ZEUS.

Do zarządzania bazą repertuarową kina Iluzjon służy system ZESU 2. Baza repertuarowa to baza filmów będących ofertą repeterową kina, w tym opisy filmów, czołówki oraz fotosy do filmu oraz dostępne plakaty.

5.2 Proszę opisać wykorzystywane filmograficzne bazy danych.

FILMOTEKA ŚLĄSKA - BEZ ZMIAN

NInA - Bazę danych NInA stanowi System Archiwizacji Multimediów wdrożony w 2012 roku. Stanowi on narzędzie do zarządzania, opisu, podglądu, konwersji materiałów audiowizualnych. System SAM zarządza cyfrowymi kopiami materiałów wprowadzanych do systemu, pozwala na szczegółowy opis materiałów wraz z opisem sekwencyjnym, informacjami prawnymi i statusem nośnika, zapewnia podgląd materiału w wewnętrznym playerze wyposażonym m.in. w przewijanie klatka po klatce, automatyczne zaznaczanie time codów, wykonuje automatyczne transkodowanie materiałów do podglądowych parametrów i dodaje znak wodny do materiałów. System SAM jest zintegrowany z portalem www.ninateka.pl, gdzie są prezentowane materiały audiowizualne Instytutu.

5.3 W jaki sposób zapewnia się interoperacyjność Państwa baz danych z innymi bazami danych w Polsce lub z innymi państwami członkowskimi?

FILMOTEKA ŚLĄSKA: Baza danych dostępna jest na naszej stronie internetowej, staramy się o pozyskanie programu do katalogowania zbiorów kompatybilnego z programem FilMOTEKI Narodowej.

NInA: System SAM posiada możliwość importu i eksportu danych w formacie XML powszechnie stosowanym przy wymianie metadanych między systemami informatycznymi.

- 5.4 Czy wdrożono lub planuje się wdrożenie w Państwa instytucji normy europejskiej EN 15744:2009 „Identyfikacja filmu — Minimalny zestaw metadanych dla prac kinematograficznych” lub normy EN 15907:2010 „Identyfikacja filmu — Rozszerzenie interoperacyjności metadanych — Zestawy i struktura elementów”?

NInA - Normy te były brane pod uwagę przy wybieraniu standardu metadanych dla NInA przy wdrażaniu systemu informatycznego do archiwizacji materiałów audiowizualnych, jednak zdecydowano na wdrożenie innego schematu, bardziej odpowiadającego specyfice zasobu archiwalnego NInA.

- 5.5 Czy istnieją jakiekolwiek problemy lub dobre praktyki, o których należałoby wspomnieć, związane z katalogowaniem i bazami danych?

- 5.6 Czy nastąpiły jakieś zmiany w stosunku do roku 2011?

FILMOTEKA ŚLĄSKA - W 2012 roku wdrożono system informatyczny do archiwizacji materiałów audiowizualnych.

FILMOTEKA NARODOWA: Od roku 2009 działa strona internetowa www.fototeka.fn.org.pl prezentująca materiały z bazy zasobów fotograficznych Filmoteki Narodowej. Digitalizowane materiały fotograficzne od roku 2009 sukcesywnie są archiwizowane i opisywane w systemie ZEUS.

6) TABELA 6 — ZACHOWANIE I RESTAUROWANIE

FILMOTEKA ŚLĄSKA NIE ZAJMUJE SIĘ RESTAURACJĄ KOPII FILMOWYCH.

- 6.1 Jakie środki bądź programy wdrożono w celu zapewnienia zachowania zdeponowanych utworów kinematograficznych?

PISF w ramach Programu Operacyjnego Edukacja i upowszechnianie kultury filmowej realizuje Priorytet - Rekonstrukcja cyfrowa. Celem priorytetu jest ochrona i zachowania archiwalnych zbiorów filmowych oraz ich digitalizacja oraz wykorzystanie nowych technologii cyfrowych. Rodzaje kwalifikujących się zadań w ramach Priorytetu to: rekonstrukcja cyfrowa filmów polskich, digitalizacja i konserwacja archiwalnych zbiorów filmowych oraz dokumentacji filmowej w celu powszechnego udostępniania, realizacja innowacyjnych projektów wykorzystujących technologie cyfrowe. Beneficjentami są podmioty dysponujące prawami do filmów oraz podmioty działające w sferze przemysłu audiowizualnego.

W 2012 roku uruchomiona została strona internetowa prezentująca wirtualną galerię plakatu filmowego www.gapla.fn.org.pl. Serwis przedstawia zdigitalizowaną kolekcję plakatów filmowych z zasobów archiwalnych Filmoteki Narodowej. Obecnie ponad 5 tysięcy plakatów w wersji cyfrowej. Zadaniem projektu jest zabezpieczenie i utworzenie kopii cyfrowych plakatów filmowych z kolekcji Filmoteki.

- 6.2 Proszę wymienić środki lub programy realizowane w zakresie restaurowania.

Projekt internetowej prezentacji zcyfryzowanych plakatów filmowych ze zbiorów Filmoteki Narodowej www.gapla.fn.org.pl odbywa się dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego projektu Repozytorium Cyfrowego Filmoteki, poprzez program digitalizacyjny: Program Wieloletni KULTURA+ Priorytet: „Digitalizacja” w 2012 r. KULTURA+ jest uchwalonym przez Radę Ministrów wieloletnim programem rządowym na lata 2011-2015 zarządzanym przez Narodowy Instytut Audiowizualny.

- 6.3 Czy w krajowym prawie autorskim przewidziano wyjątek określony w art. 5 ust. 2 lit. c) dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym²? Wyjątek ten pozwala państwom członkowskim na upoważnienie bibliotek publicznych lub archiwów do czynności zwielokrotniania, które nie służą uzyskaniu bezpośredniej lub pośredniej korzyści gospodarczej lub handlowej. Jeśli wyjątek ten przewidziano w krajowym prawie autorskim, czy wszystkie instytucje dziedzictwa filmowego są upoważnione do jego stosowania? Czy wyjątek przewidziano w prawie autorskim w taki sposób, że umożliwia on zmianę formatu zapisu materiałów cyfrowych?

W/w wyjątek określa w polskim ustawodawstwie art.28 Ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych,i w tym zakresie nie nastąpiły żadne zmiany w stosunku do lat poprzednich.

Wyjątek ten, przewidziany w art. art. 28 pkt 2) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, umożliwia bibliotekom, archiwom i szkołom sporządzać lub zlecać sporządzanie egzemplarzy rozpowszechnionych utworów w celu uzupełnienia, zachowania lub ochrony własnych zbiorów. Istnieje wątpliwość, czy powyższy przepis może być stosowany przez niewymienione w nim instytucje filmowe, co do których, w zakresie gromadzenia i zabezpieczenia zbiorów, stosuje się ustawę o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (w przypadku wyjątków w prawie autorskim nie powinna być stosowana interpretacja rozszerzająca). Przepis nie wskazuje wprost możliwości zmiany formatów materiałów nim objętych z analogowych na cyfrowe, jednak interpretacja doktryny wskazuje, że takie działania są objęte wskazanym wyjątkiem: „wyłączenie możliwości ochrony egzemplarza unikalnego przez wykonanie dodatkowej kopii, np. na mikrofilmach lub dyskietkach komputerowych, byłoby sprzeczne z zadaniami, jakie biblioteki mają do spełnienia w sferze kultury narodowej...” (E. Traple w: *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz pod redakcją Janusza Barty i Ryszarda Markiewicza*, LEX, Warszawa 2011). Dla uniknięcia wątpliwości, należałoby rozważyć możliwość doprecyzowania tego przepisu, zarówno podmiotowo, poprzez objęcie nim bezpośrednio instytucji zajmujących się dziedzictwem audiowizualnym, jak i przedmiotowo, poprzez wskazanie digitalizacji, jako zgodnego z wyjątkiem sposobu zachowania i zabezpieczenia zbiorów.

² Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10.

6.4 Czy istnieją jakiegokolwiek problemy lub dobre praktyki, o których należałoby wspomnieć, związane z zachowaniem i restaurowaniem?

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ: Jednym z podstawowych celów cyfrowej rekonstrukcji filmów jest ich dystrybucja i upowszechnianie. Cyfrowa rekonstrukcja jest dziełem autorskim. Proces ten powinien być wykonywany w jak najlepszej jakości i najlepszej możliwej technologii, a nie jedynie w jak najniższej cenie. Nadzór nad procesem rekonstrukcji obrazu i dźwięku powinni sprawować twórcy dzieła. Przy wyborze filmów, w pierwszej kolejności poddawanych digitalizacji, powinny być brane pod uwagę istniejące w Polsce programy edukacyjne, a także możliwość współpracy nad procesem rekonstrukcji z twórcami filmu.

Narodowy Instytut Audiowizualny w ramach programu Dziedzictwo Cyfrowe we współpracy z Filmoteką Narodową opracował „Katalog Dobrych Praktyk Digitalizacji Materiałów Archiwalnych”.

Jest to dokument definiujący wymagania w zakresie digitalizacji materiałów archiwalnych, a w szczególności: dokumentacji aktowej, fotograficznej, kartograficznej, technicznej i ikonograficznej. Zalecenia mają na celu zapewnić możliwość długotrwałego przechowywania utworzonych kopii cyfrowych, zachowanie zdigitalizowanej treści i dostępu do niej.

Digitalizacja materiału audiowizualnego zależy od rodzaju nośnika. Materiały te można podzielić na dwie kategorie:

- materiał filmowy zapisany na taśmach światłoczułych 35mm lub 16mm;
- utwór audiowizualny zapisany na innym nośniku niż taśma 35mm lub 16mm;

Filmoteka Narodowa w ramach Projektu „Konserwacja i digitalizacja przedwojennych filmów fabularnych” przeprowadziła rekonstrukcję archiwalnych filmów: „Pan Tadeusz” Ryszarda Ordyńskiego z 1928 roku oraz „Zew morza” Henryka Szaro z 1929 r w rozdzielczości 4K, zarówno w procesie skanowania materiału, jak i rekonstrukcji cyfrowej.

W ramach promocji zrekonstruowanych filmów Filmoteka Narodowa zleciła skomponowanie specjalnej muzyki ilustrującej filmy, której wykonanie przez orkiestrę symfoniczną na pokazach re-premierowych zrekonstruowanego filmu wykreowało nowe wydarzenia artystyczne. Muzyka do filmu „Pan Tadeusz” autorstwa Tadeusza Woźniaka wydana została na specjalnym soundtracku.

Powstało także kolejne wydawnictwo DVD z serii KINO POLSKIE OKRESU WIELKIEGO NIEMOWY zawierające pierwszą adaptację „Wiernej rzeki” Stefana Żeromskiego w reżyserii Edwarda Puchalskiego z 1922 r. Prace rekonstrukcyjne, tak jak w przypadku wszystkich zabytków kinematograficznych, dotyczyły nie tylko procesów technicznych ale i merytorycznych – scalających rozproszony materiał filmowy. Muzykę do filmu skomponował Michał Lorenc. Rekonstrukcja została i digitalizacja została zaplanowana z okazji 150. rocznicy wybuchu powstania styczniowego. Partnerem wydawnictwa jest Narodowe Centrum Kultury.

6.5 Czy nastąpiły jakieś zmiany w stosunku do roku 2011?

7) TABELA 7 — UDOSTĘPNIANIE, SZKOLENIA ZAWODOWE I EDUKACJA

7.1 Czy w krajowym prawie autorskim przewidziano wyjątek określony w art. 5 ust. 3 lit. n) dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym? Wyjątek ten pozwala państwom członkowskim na dopuszczenie korzystania z materiałów na miejscu przez naukowców. Czy wyjątek ten obejmuje konsultacje w sieci zamkniętej?

Tak, art. 28 pkt 3) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych umożliwia udostępnianie zbiorów dla celów badawczych lub poznawczych za pośrednictwem końcówek systemu informatycznego (terminali) znajdujących się na terenie bibliotek, archiwów i szkół. Nie obejmuje on konsultacji, ani korzystania z systemów zamkniętych (takimi systemami są m.in. portale edukacyjne NInA – NINATEKA EDU i Muzykoteka Szkolna, w ramach, których część utworów jest dostępna wyłącznie ograniczonemu kręgowi użytkowników – uczniowie i nauczyciele, po zalogowaniu). NInA postuluje objęcie portali działających w sieci zamkniętej wyłączeniem art. 28 pkt 3).

7.2 Czy w krajowym prawie autorskim przewidziano wyjątek określony w art. 5 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym? Wyjątek ten pozwala na wykorzystanie materiałów jako ilustracji w ramach nauczania lub badań naukowych. Jeśli tak, czy utwory kinematograficzne są objęte tym wyjątkiem?

Tak, jako tzw. „prawo cytatu” w art. 29 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Utwory kinematograficzne są objęte prawem cytatu.

7.3 Czy w Polsce wdrożono dyrektywę w sprawie niektórych dozwolonych możliwości wykorzystania utworów osieroconych?

Nie

7.4 Czy istnieje jakakolwiek praktyka przyznawania licencji, która ułatwia udostępnianie utworów kinematograficznych do celów edukacyjnych, kulturalnych, badawczych lub innych celów niekomercyjnych o podobnym charakterze? Proszę szczegółowo opisać wprowadzone środki.

Nie

- 7.5 Czy wprowadzono odpowiednie środki w celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do zdeponowanych utworów kinematograficznych, z poszanowaniem praw autorskich i pokrewnych? Proszę szczegółowo opisać wprowadzone środki.

PISF w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Kin – Modernizacja wspiera zakup i modernizację trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności filmowej, w tym sprzętu umożliwiającego odbiór filmów przez osoby niepełnosprawne. Jednocześnie wspierane są różnego rodzaju projekty wspierania dostępu od odbioru filmów przez osoby niepełnosprawne, np. poprzez realizację audiodeskrypcji.

NInA: W lipcu 2013 r. udostępnił w nowej odsłonie główny serwis audiowizualny – NINATEKE.pl dla osób niepełnosprawnych i wszystkich, którzy z różnych powodów nie mogą w pełni korzystać z zasobów Internetu.

Stale pracujemy nad dostępnością multimediiów – ponad 100 materiałów zostało opatrzonych transkrypcjami dla osób niesłyszących i słabosłyszących. We współpracy z pani Izabelą Kunstler i Urszulą Butkiewicz oraz Fundacją Audiodeskrypcja zostały przygotowane audiodeskrypcje do 3 rejestracji spektakli teatralnych („Burza” Krzysztofa Warlikowskiego, „Macbeth” Grzegorza Jarzyny, „H.” Jana Klaty) oraz 3 filmów fabularnych Krzysztofa Kieślowskiego („Krótki film o miłości”, „Krótki film o zabijaniu”, „Amator”).

W najbliższych latach zamierzamy sukcesywnie powiększać zbiór materiałów dla osób o różnym stopniu niepełnosprawności zgodnie z możliwościami finansowymi oraz polską polityką audiowizualną. NINATEKA.pl jest pierwszym portalem w Polsce, który w takim stopniu udostępni osobom niepełnosprawnym polskie dziedzictwo audiowizualne.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 12 kwietnia 2012r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, portal NINATEKA.pl spełnia wymagania Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.0) z uwzględnieniem poziomu AA. Oznacza to, że strona jest w pełni dostępna dla osób niepełnosprawnych – mogą oni korzystać ze wszystkich funkcji portalu, strona prezentuje się prawidłowo przy użyciu programów czytających, a wszystkie informacje są dostrzegalne i zrozumiałe.

Serwis został również dostosowany do wyświetlania w trybie dużego kontrastu, z którego korzystają osoby słabowidzące.

Wszystkie wydawnictwa DVD NInA wyposażone zostały w polskie napisy wspierające odbiór filmów przez osoby niesłyszące i niedosłyszące.

- 7.6 Jakie kroki podjęto w celu promowania szkolenia zawodowego we wszystkich obszarach związanych z dziedzictwem filmowym?

PISF w ramach Programu Operacyjnego Edukacja i upowszechnianie kultury filmowej realizuje Priorytet I Edukacja Filmowa i kształcenie profesjonalne. Celami priorytetu są: edukacja filmowa, zwiększenie dostępu do dorobku polskich i światowych twórców filmowych, podnoszenie kwalifikacji i profesjonalnych umiejętności przedstawicieli wszystkich grup zawodowych pracujących na potrzeby polskiej kinematografii. W ramach tego priorytetu realizowanych jest szereg działań: systematyczna edukacja dotycząca historii filmu polskiego i światowego, estetyki filmowej i środków wyrazu, społecznych funkcji filmu, rozwój Filmoteki Szkolnej, szkolenie nauczycieli w zakresie

edukacji filmowej, organizacja w kraju i za granicą kursów, szkoleń, warsztatów i innych przedsięwzięć lub programów długoterminowych, zmierzających do podnoszenia kwalifikacji wszystkich grup zawodowych pracujących na potrzeby polskiej kinematografii, podnoszenie kwalifikacji zawodowych w kraju i za granicą wszystkich grup zawodowych pracujących na potrzeby polskiej kinematografii w ramach programów wspieranych przez PISF, programy dla studentów i absolwentów szkół filmowych ułatwiających profesjonalny debiut, realizacja szkolnych filmów krótko- i średniometrażowych, realizacja pozaszkolnych filmów krótko i średniometrażowych w ramach programów wspieranych przez PISF, zakup sprzętu oraz oprogramowania służącego edukacji i produkcji filmów.

Ze środków PISF Fundacja Polskie Centrum Audiowizualne realizuje program operacyjny "Profesjonalizacja indywidualna". Celem Programu jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób czynnie wykonujących zawód filmowy. Beneficjenci uzyskują wsparcie udziału w przedsięwzięciach, które mają na celu podnoszenie kwalifikacji indywidualnych profesjonalistów.

NInA od 2011 roku prowadzi cykle spotkań edukacyjno-informacyjnych dotyczących korzystania z filmów i materiałów audiowizualnych w edukacji powszechnej dla nauczycieli, profesjonalistów i koordynatorów edukacyjnych w samorządach. Jeśli chodzi o przestrzeń szkoleń zawodowych, to NInA prowadzi jedynie szkolenia z tworzenia audiodeskrypcji dla osób chcących zawodowo poszerzyć swoje kompetencje. Jednak większość działań skierowanych do profesjonalistów zostanie zainicjowanych wraz z drugą połową 2014 r. i programem edukacyjnym realizowanym w nowej siedzibie NInA.

- 7.7 Jakie kroki podjęto w celu popierania i promowania znajomości dzieł sztuki filmowej? Czy instytucje dziedzictwa filmowego zapewniają darmowe materiały on-line, aby odbiorcy mogli nauczyć się manipulować obrazem poprzez ich miksowanie?

W 2011 r. NInA udostępnił w ramach portalu www.nina.gov.pl bibliotekę multimedialną NINATEKA i będącą jej integralną częścią bibliotekę NINATEKA EDU. Są w niej udostępniane materiały audiowizualne stanowiące polski dorobek kultury audiowizualnej – ponad 2 000 rekordów. Wokół tych portali prowadzone są działania informacyjne i edukacyjne mające na celu poszerzenie grupy odbiorców kultury audiowizualnej w Polsce i świadomość korzystania ze sztuki filmowej za pomocą narzędzi online.

NInA uczestniczył lub nadal uczestniczy w trzech projektach, których celem jest twórcze łączenie materiałów archiwalnych:

DOCKS DOCS GDANSK REMIX

W 2011r. NInA zorganizował Dock's Docs Gdańsk Remix – konkurs na montaż archiwów dotyczących Stoczni Gdańskiej i Solidarności. Narodowy Instytut Audiowizualny NInA i Institut National de l'Audiovisuel INA udostępniły internautom na platformie multimedialnej Dailymotion materiały audiowizualne pochodzące z francuskiego Narodowego Instytutu Audiowizualnego, z Video Studio Gdańsk – największego archiwum filmowego stoczniowej Solidarności, kolektywu artystów PGR ART, a także od artysty Adama Witkowskiego. Od lutego do maja 2011r. wpłynęło 50 prac z Polski, Francji, Hiszpanii, Włoch, Wielkiej Brytanii, USA, Szwecji i Rumunii. W

czerwcu Jury w składzie Ryszard W. Kluszczyński (przewodniczący, PL), Nick Holdsworth (UK), Zbigniew Rybczyński (PL), Wilhelm Sasnal (PL) i Mathieu Gallet (FR) wybrało trzech laureatów konkursu. Rozdanie nagród i projekcja najlepszych filmów wideo odbyła się w trakcie Europejskiego Kongresu Kultury 11 września we Wrocławiu. Zaproszenie na Europejski Kongres Kultury we Wrocławiu oraz możliwość odbycia szkolenia w audiowizualnym centrum cyfrowym Ina Sup w Paryżu otrzymali w nagrodę laureaci: Damiano Ascenzi, Tomasz Wolszczak i Jacek Tymoszek. Projekt był częścią przygotowań do Europejskiego Kongresu Kultury, w ramach Krajowego Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji 2011. Organizatorami byli NInA i INA, natomiast partnerami Dailymotion, Europejska Stolica Kultury Gdańsk 2016 i Video Studio Gdańsk.

EUROPEAN SOUVENIRS

W 2012 roku Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę” zaprosiło NInA do udziału w warsztatach European Souvenirs polegających na wyszukiwaniu archiwaliów oraz na artystycznym remiksowaniu materiałów archiwalnych w trakcie pokazów na żywo. Projekt zrealizowany został w ramach platformy Doc Next Network, koordynowanej przez European Cultural Foundation.

EUROPEANA REMIX

W związku z realizacją projektu Europeana Awareness (ICT PSP 2011-2014), w listopadzie 2013 roku NInA i CEO przeprowadzą warsztaty dla nauczycieli w ramach projektu Pracownia 2.0, których efekty zostaną opublikowane w trakcie konkursu otwartego również dla uczniów szkół europejskich. Konkurs ma na celu zachęcenie do ponownego montowania i układania narracji tematycznych przy wykorzystaniu materiałów udostępnionych w Europeanie.

- 7.8 Czy istnieją jakiekolwiek problemy lub dobre praktyki, o których należałoby wspomnieć, związane z udostępnianiem, szkoleniami zawodowymi lub edukacją?

Edukacyjne i szkoleniowe działania NInA skierowane są głównie do osób dorosłych, zawodowo związanych z edukacją, a odbywają się one dwutorowo: online i offline. Priorytetowym programem edukacyjnym jest prowadzona od grudnia 2011 r. biblioteka treści audiowizualnych dla nauczycieli i uczniów NINATEKA EDU. Na tej platformie NInA bezpłatnie udostępnia materiały audialne i audiowizualne, scenariusze lekcyjne i zeszyty ćwiczeń, których treść jest zgodna lub uzupełniająca do podstawy programowej na trzech poziomach nauczania: szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Bloki tematyczne, które obejmuje NINATEKA EDU to: język polski, wiedza o kulturze, wiedza o społeczeństwie, etyka, historia, edukacja filmowa, edukacja medialna. Nauczyciele korzystają z materiałów chętnie, jednak dostrzegamy coraz więcej grup odbiorców, którzy mogliby być zainteresowani dostępem do biblioteki. Wokół NINATEKI EDU prowadzone są również szkolenia online kształcące kompetencje medialne naszych użytkowników: głównie nauczycieli. Kursy „jak prowadzić edukację medialną i filmową w szkołach” co roku kończy ponad 200 nauczycieli.

Nasze doświadczenia pokazują jednak, że same działania online nie wystarczają. Dlatego od 2012 roku prowadzimy również stacjonarne cykle szkoleń dotyczące korzystania z nowoczesnych technologii oraz wykorzystania filmów w edukacji powszechnej. Te programy będziemy rozwijać w latach następnych kumulując je w większe programy edukacji medialnej.

FILMOTEKA NARODOWA:

Zdigitalizowane materiały fotograficzne z zasobów Filмотeki Narodowej wykorzystywane na wystawach i imprezach o charakterze edukacyjnym. Regularnie cyfrowe zbiory prezentowane są w formie wystaw multimedialnych w kinie Iluzjon.

Filмотeka Narodowa jest też od wielu lat organizatorem bądź współorganizatorem zajęć warsztatowych w dziedzinie technik multimedialnych oraz upowszechniania kultury filmowej adresowanych do młodzieży szkolnej.

Przykładem dobrej praktyki w obszarze edukacji jest prezentacja zbiorów Filмотeki Narodowej w przestrzeni wirtualnej. Dzięki cyfrowym kolekcjom fotografii oraz plakatów Filмотeka edukuje i przybliża swoje zasoby szerszemu gronu odbiorców przy użyciu autorskich stron internetowych.

Dzięki profilom firmowym na popularnych portalach społecznościowym Filмотeka edukuje poprzez nowe formy komunikowania się z odbiorcą.

Przykładem dobrych praktyk edukacyjnych są również działania ukierunkowane na doskonalenie zawodowe nauczycieli wykorzystujących w swej praktyce pedagogicznej film jako narzędzie edukacyjne. Problemy związane z prowadzeniem działalności mieszczącej się w ramach edukacji medialnej dotyczą w głównej mierze współpracy ze szkołami. Działalność ta nie jest w żaden formalny sposób zsynchronizowana z podstawową działalnością szkół, w niewielkim stopniu również znajduje swoje miejsce w wytycznych programowych organów decyzyjnych, co powoduje duże trudności w jej realizacji w warunkach pracy szkoły. Szczególnym problemem dla dyrektorów szkół jest wypuszczanie młodzieży do kina – tj. do miejsca gdzie może mieć ona prawdziwy i najważniejszy kontakt ze sztuką filmową oraz gdzie może się ona uczyć stosownych zachowań społecznych niezbędnych w kontakcie ze sztuką.

7.9 Czy nastąpiły jakieś zmiany w stosunku do roku 2011?

Filмотeka Śląska od początku prowadzi zajęcia edukacyjne dla różnych grup wiekowych. Prowadzimy warsztaty filmowe dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, liceów oraz studentów – tu bez zmian. Dodatkowo w 2013 r. zorganizowaliśmy warsztaty ANIMATIKON - animacyjne masterclass dla dzieci i nauczycieli”. Projekt skierowany był do pedagogów i animatorów kultury z woj. śląskiego, którzy realizują bądź chcą realizować ze swymi podopiecznymi zajęcia z edukacji filmowej w przedszkolach, szkołach, domach kultury i innych placówkach oświatowych. Warsztaty składały się z 6 spotkań: Język filmu, Animacja poklatkowa, Dźwięk w filmie animowanym, Pikselizacja, Animacja lalkowa, Przygotowanie własnych warsztatów; prowadzonych przez mistrzów animacji całej Polski (Krzysztof Brzozowski, Marcin Dymiter, Grzegorz Hartfiel, Daria Kopiec, Joanna Polak).

W trakcie spotkań mistrzowie omówili poszczególne techniki realizacji filmu animowanego oraz przeprowadzili z uczestnikami ćwiczenia z zastosowania tych metod. Projekt zakończy się w grudniu panelem dyskusyjnym na temat edukacji filmowej, podczas którego zostanie również zaprezentowane wydawnictwo audiowizualne zawierające cykl wykładów mistrzowskich.

NInA: Nastąpiło uruchomienie portalu NINATEKA EDU, podjęto działania związane z ułatwieniem dostępu do zasobów NInA osobom niepełnosprawnym.

FILMOTEKA NARODOWA: Obecność zbiorów cyfrowych w przestrzeni wirtualnej na portalach FilMOTEKI Narodowej oraz poprzez formy promocji internetowej.

8) TABELA 8 — DZIAŁANIA NA SZCZEBLE EUROPEJSKIM I MIĘDZYNARODOWYM

- 8.1 Czy instytucje dziedzictwa filmowego są zaangażowane we współpracę z innymi instytucjami dziedzictwa filmowego, archiwami radiowo-telewizyjnymi lub innymi instytucjami kulturalnymi w Polsce?

FILMOYEKA ŚLĄSKA - BEZ ZMIAN

Narodowy Instytut Audiowizualny prowadzi regularną współpracę z dwoma kluczowymi partnerami: Ina i Sound and Vision od 2009 roku. W 2013 roku na zaproszenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do Rada programowej NInA, jako doradcy w latach 2013-2017 dołączyli dyrektorzy, francuskiego Ina – Mathieu Gallet i holenderskich archiwów audiowizualnych Sound and Vision – Jan Muller. Ponadto w zakresie edukacji medialnej, NInA od 2011 należy do stowarzyszenia EUNIC Warszawa i realizuje wspólnie z zagranicznymi instytutami kultury projekty na poziomie lokalnym.

- 8.2 Czy instytucje dziedzictwa filmowego są zaangażowane w dwustronną współpracę z instytucjami dziedzictwa filmowego z innych państw członkowskich?

Narodowy Instytut Audiowizualny należy do następujących międzynarodowych organizacji branżowych: FIAT IFTA, PrestoCentre, BAAC oraz regularnie bierze udział w spotkaniach roboczych Cinema Expert Group przy Komisji Europejskiej.

FIAT IFTA

W 2010 roku NInA dołączył do Międzynarodowej Federacji Archiwów Telewizyjnych FIAT IFTA, aby zdobywać wiedzę w środowisku nadawców publicznych i prywatnych, archiwistów i przedstawicieli firm technologicznych odpowiedzialnych za zarządzanie archiwami audiowizualnymi. Współpraca polega również na wymianie know how i czynnym udziale przedstawiciela NInA w komisji programowo-produkcyjnej P&P od 2012 roku.

Międzynarodowa Federacja Archiwów Telewizyjnych FIAT IFTA (International Federation of Television Archives/Fédération Internationale des Archives de Télévision) istnieje od 1977 roku. Organizacja licząca blisko 250 podmiotów ma na celu promowanie współpracy pomiędzy wszystkimi uczestnikami rynku audiowizualnego (ochrona dziedzictwa, udostępnianie treści, wykorzystywanie meta danych): archiwami telewizyjnymi, multimedialnymi, audiowizualnymi, bibliotecznymi, etc. FIAT/IFTA tworzy forum do dyskusji o standardach digitalizacji i zarządzania treściami audiowizualnymi pomiędzy przedstawicielami zarówno instytucji publicznych, jak i prywatnych.

www.fiatifta.org

PRESTO CENTRE

NInA jest członkiem europejskiego centrum kompetencji PrestoCentre od dnia jego powstania, to znaczy 15 marca 2011, dzięki czemu dysponuje siecią doradztwa ze strony ekspertów w dziedzinie zarządzania, digitalizacji i upowszechniania materiałów audiowizualnych.

PrestoCentre powstało w wyniku ponad dziesięcioletniej pracy przy projektach współfinansowanych przez Komisję Europejską. Organizacja ma strukturę fundacji i jest oddolną inicjatywą bezpośrednio związaną z programem badawczym PrestoPRIME. Do PrestoCentre należą przede wszystkim pracownicy: British Broadcasting Corporation (BBC, Anglia); l'Institut National de l'Audiovisuel (INA, Francja); Netherlands Institute for Sound and Vision (Beeld en Geluid, Holandia); Österreichischer Rundfunk (ORF, Austria); Radiotelevisione Italiana (RAI, Włochy). Przy wsparciu merytorycznym tychże instytucji PrestoCentre będzie w stanie dostarczyć pakiet narzędzi i praktyk do digitalizacji.

www.prestocentre.eu

BAAC

NInA należy do Bałtyckiego Stowarzyszenia Archiwów Audiowizualnych BAAC od 2011 roku, w perspektywie rozwijania współpracy na poziomie regionu, ale również w celu tworzenia wspólnych stanowisk wobec decyzji i legislacji stanowionych w Unii Europejskiej.

Baltic Audiovisual Archival Council (BAAC) jest niezależną organizacją nonprofit, założoną, jako stowarzyszenie mające na celu wspieranie współpracy pomiędzy publicznymi i prywatnymi archiwami, pomiędzy nadawcami, telewizją, bibliotekami, muzeami dysponującymi kolekcjami audiowizualnymi związanymi z historią i kulturą regionów bałtyckich i skandynawskich.

www.baacouncil.org

CINEMA EXPERT GROUP

Od 2009 roku, przedstawiciele NInA biorą regularnie udział w nieformalnych spotkaniach stałej Grupy Ekspertckiej Cinema zajmującej się polityką audiowizualną przy Dyrekcji Generalnej ds. Społeczeństwa Informacyjnego i Mediów w Komisji Europejskiej.

- 8.3 Czy instytucje dziedzictwa filmowego uczestniczą w projektach europejskich? Jeżeli tak, proszę wymienić te projekty.

NInA uczestniczy w dwóch projektach związanych z Europeana i finansowanych z programów ICT PSP: Europeana Awareness i EUscreenXL. W latach 2011-2014, NInA prowadzi działania Awareness w kraju i na poziomie międzynarodowym wokół trzech projektów: Hack4Europe, Europeana 1989 i Europeana Remix. Natomiast jako leader jednego z pakietów roboczych kolejnej odsłony portalu gromadzącego dziedzictwo telewizyjne w sieci EUscreenXL, NInA odpowiedzialny jest w latach 2012-2015 za komunikowanie o portalu, a także za udostępnianie archiwów audio i wideo oraz metadanych.

FILMOTEKA NARODOWA: W roku 2010 zbiory Fototeki część kolekcji została włączona do zbiorów Europeany.

8.4 Czy działają one na poziomie europejskim?

NInA: Projekty Europeana Awareness i EUscreenXL mają zasięg paneuropejski. Obydwa projekty prowadzone są przez Fundację Europeana i przez Uniwersytet w Utrechcie, a bierze w nich udział blisko 50 partnerów i ponad 30 partnerów. Mają one na celu promowanie europejskiego dziedzictwa cyfrowego i audiowizualnego wśród użytkowników.

Ponadto dyrekcja i przedstawiciele prawni Instytutu biorą udział w spotkaniach Cinema Expert Group od 2011 roku na zasadzie obserwatora legislacji związanych z dziedzictwem audiowizualnym.

FILMOTEKA NARODOWA:

Współpraca ze strukturami UE i archiwami europejskimi dotyczy w dużej mierze wypracowania wspólnej polityki unijnej w odniesieniu do archiwów.

- Nadal Dyrektor FN uczestniczy w pracach Grupy Roboczej Cinema Expert Group - Film Heritage, powołanej przez Komisję Europejską w Brukseli oraz w grupie konsultującej sprawy dzieł osieroconych.

- Filmoteka Narodowa jest partnerem międzynarodowego portalu internetowego LOST FILMS (www.lost-films.eu), założonego z inicjatywy Deutsche Kinemathek w Berlinie. Ostatnio, w ramach projektu, odnaleziono w archiwach europejskich kilka fragmentów polskich filmów przedwojennych, m. in. „Iwonkę” z 1925 roku w reżyserii Edwarda Puchalskiego oraz „Jeden z 36” (Lamedwownik) Henryka Szaro z 1925 roku a także kompletny film Aleksandra Forda „Droga młodych” (Mir kumen on) z 1936 roku – oba zrealizowane zostały w Polsce w języku jidysz.

Od czerwca 2013 roku trwa dokumentowanie polskiego dziedzictwa kinematograficznego poprzez prowadzenie kwerend w archiwach Szwecji i Rosji. Zadanie to zyskało dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

9) TABELA 9 — REALIZACJA PRIORYTETÓW

Jakie działania podjęto w Polsce w ramach realizacji poniższych obszarów działań od 2011 r.? Proszę również określić, czy przewidują Państwo podjęcie działań w każdym z tych obszarów w latach 2014–2015.

Gromadzenie

9.1 Czy przewidziano stosowanie mechanizmów egzekwowania przepisów w zakresie deponowania prawnego lub umownego? BEZ ZMIAN

9.2 Czy wprowadzono systematyczne kontrole jakości deponowanego materiału? Czy pojęcie „dobrej jakości” zdefiniowano w instrumentach prawnych będących podstawą deponowania prawnego lub obowiązkowego, jeżeli nie uczyniono tego do tej pory?
BEZ ZMIAN

9.3 Czy aktywnie promowano dobrowolne deponowanie utworów kinematograficznych i pokrewnych materiałów filmowych? Czy zapewniono zawarcie umów we wszystkich przypadkach deponowania? Czy wykorzystywano wzór umowy o dobrowolne deponowanie zawieranej przez ACE i FIAPF?

Przygotowujemy się do promocji dobrowolnego deponowania utworów kinematograficznych..

Katalogowanie i tworzenie baz danych

9.4 Czy Państwa bazy danych są w pełni dostępne w internecie i czy możliwe jest ich przeszukiwanie przez internet?

Filmotek Śląska: Tak

NInA: System informatyczny oraz inwentarz w archiwum mają charakter wewnętrzny. Dostęp i wyszukanie materiału są zapewnione przez serwis www.ninateka.pl, który stanowi jednak wybraną reprezentację całego zasobu audiowizualnego NInA.

Filmoteka Narodowa stara się jak najpełniej prezentować zasoby swoich baz w Internecie. Na przeszkodzie prezentacji w sieci często stoją trudności związane z brakiem porozumienia z właścicielami praw do filmów/materiałów.

Obecnie w sieci dostępne są dane i zasoby następujących baz:

- Fototeka – kolekcja materiałów fotograficznych
- Gapla – zbiór digitalizowanych plakatów filmowych
- Repozytorium Cyfrowe- bezpłatny dostęp online do archiwum Filmoteki Narodowej
- strona internetowa kina Iluzjon – baza filmów repertuarowych kina

W Internecie dostępna jest coraz większa część zbiorów Filmoteki Narodowej. W 2011 wprowadzony został katalog zasobów cyfrowych Filmoteki Narodowej w zakresie zdigitalizowanych filmów fabularnych oraz kronik filmowych PAT i PKF.

9.5 Czy Państwa instytucja uczestniczyła w finansowanym przez UE szkoleniu w zakresie wdrażania norm europejskich EN 15744:2009 oraz EN 15907:2010 dotyczących interoperacyjności baz danych? Czy wdrożono lub planuje się wdrożenie tych norm?

FILMOTEKA ŚLĄSKA - nie uczestniczyła w tym szkoleniu.

Pracownicy NInA brali udział w szkoleniu związanym z projektem “Promoting the Use of European Standards on the Interoperability of Film Databases”, organizowanym w Rzymie, we wrześniu 2010 r. Normy te były brane pod uwagę przy wybieraniu standardu metadanych dla NInA przy wdrażaniu systemu informatycznego do archiwizacji

materiałów audiowizualnych, jednak zdecydowano na wdrożenie innego schematu, bardziej odpowiadającego specyfice zasobu archiwalnego NInA.

Forma przechowywania

- 9.6 Czy określono długoterminową strategię dotyczącą polskiego krajowego dziedzictwa filmowego oraz „krajowe plany zachowania dziedzictwa filmowego”?

Restaurowanie

- 9.7 Czy Państwa instytucja opracowała plany restaurowania, w tym systemy ustalania priorytetów, stosownie do dostępnych środków finansowych?

NInA opracował plan strategicznych działań digitalizacyjnych na lata 2013-2015, zgodnie z którym, w perspektywie 3 lat, Instytut przy wykorzystaniu tworzonej infrastruktury za pomocą istniejących mechanizmów finansowo-prawnych, zamierza zdigitalizować i udostępnić znaczącą, pod względem wartości kulturowych, część narodowych zasobów audiowizualnych, będących w dyspozycji różnorodnych podmiotów.

Zakres realizacji planu uzależniony będzie od treści złożonych aplikacji, warunków rynkowych determinujących koszty procesów digitalizacji, rekonstrukcji i udostępniania, stanu zachowania nośników, jak również finansowych oczekiwań dysponentów praw.

- 9.8 Czy zintensyfikowano wysiłki mające na celu pozyskanie środków finansowych innych niż środki publiczne na projekty związane z restaurowaniem, np. od posiadaczy praw oraz instytucji dobroczynnych lub kulturalnych?

NInA, w ramach projektu Internetowego Polskiego Słownika Biograficznego, pozyskał środki m.in. od Narodowego Banku Polskiego oraz PGE, które są przeznaczone zarówno na nabycie licencji do zdigitalizowanych materiałów, jak i na samą digitalizację.

- 9.9 Czy utworzono partnerstwa z innymi instytucjami dziedzictwa filmowego w celu realizacji europejskich projektów związanych z restaurowaniem?

NInA nie uczestniczy w takich partnerstwach.

- 9.10 Czy Państwa instytucja realizuje umowy z posiadaczami praw w zakresie niekomercyjnej eksploatacji restaurowanych utworów?

NInA realizuje umowy z podmiotami uprawnionymi, które umożliwiają eksploatację zdigitalizowanych utworów o szczególnym znaczeniu dla polskiej kultury przez NInA, w ramach portalu NINATEKA.pl. Współpraca w tym zakresie jest prowadzona zarówno z nadawcami publicznymi (Polskie Radio, w tym rozgłośnie regionalne, Telewizja Polska),

uczelniami wyższymi (PWSFTviT), państwowymi, samorządowymi i prywatnymi instytucjami kultury (muzea, galerie), jak i z osobami prywatnymi.

Dostępność

- 9.11 Czy Państwa instytucja zawarła umowy z posiadaczami praw w celu uzyskania praw do korzystania z filmów i pokrewnych materiałów filmowych w celach związanych z kulturą?

FILMOTEKA ŚLĄSKA - Pozyskujemy takie prawa w momencie gdy jesteśmy koproducentem filmów.

NINA: Tak (Pytanie 9.10).

Filmoteka Narodowa stara się pozyskać zgody i porozumienia do właścicieli praw majątkowych lub autorskich materiałów fotograficznych w celu prezentacji bądź komercyjnego udostępniania tychże zasobów poprzez stronę internetową www.fototeka.fn.org.pl

Licencje takie są na bieżąco wykupywane w związku z działalnością edukacyjną kina Iluzjon. W ostatnich latach były również przypadki wykupywania stosownych praw na wyświetlanie filmów należących do kanonu światowej klasyki filmowej w kinach należących do Sieci Kin Studyjnych i lokalnych, której operatorem jest Filmoteka Narodowa.

Edukacja / Umiejętność korzystania z mediów

- 9.12 Czy instytucje dziedzictwa filmowego i szkoły dążą do zawierania umów z posiadaczami praw w celu uzyskania praw do korzystania z filmów w celach edukacyjnych?

PISF - W zakresie zawierania umów z posiadaczami praw w celu uzyskania praw do korzystania z filmów w celach związanych z oświatą PISF podjął stosowne działania jeśli chodzi o dwa programy edukacji filmowej prowadzone przez Instytut: Akademię Polskiego Filmu i Filmotekę Szkolną. W ramach Filmoteki Szkolnej, programu skierowanego do wszystkich szkół ponadpodstawowych w Polsce, zawarte zostały umowy na wydanie w formie DVD 55 polskich filmów fabularnych, dokumentalnych, animowanych. Filmy te zostały bezpłatnie przekazane 14 000 szkół w Polsce. Planowane jest podpisanie podobnych umów dotyczących kolejnych 66 dzieł polskiej kinematografii. Tym razem polem eksploatacji ma być Internet.

NiNA w ramach współpracy, o której mowa w odpowiedzi na pytanie 9.10, pozyskuje również prawa do udostępniania materiałów audiowizualnych (nie tylko filmowych), w ramach zamkniętego systemu portalu NINATEKA EDU. W niektórych przypadkach licencjodawcy wyrażają zgodę na eksploatację materiałów wyłącznie w tym obiegu zamkniętym, z wyłączeniem otwartego portalu NINATEKA.pl

9.13 Czy opracowano strategię dotyczące filmów i młodzieży?

Filmoteka Śląska (patrz pkt. 7.9) od lat prowadzi działalność edukacyjną dla różnych grup wiekowych. Zajęcia te są usystematyzowane, jest całoroczny program Akademii Filmowej dla najmłodszych (KAKADU) oraz wykłady dla młodzieży i dorosłych.

W przypadku strategii dotyczących filmów i młodzieży PISF poprzez prowadzony program Filmoteka Szkolna określa główne obszary, w których powinna być realizowana edukacja filmowa. Są to: ułatwienie dostępu do filmów, kształtowanie umiejętności krytycznego odbioru sztuki filmowej, nauka praktycznej realizacji różnych form filmowych, zwiększenie roli filmu w szkole jako narzędzia dydaktycznego wykorzystywanego w procesie nauczania o kulturze i społeczeństwie, doskonalenie zawodowe i aktywizacja osób działających w sferze edukacji filmowej. Dodatkowo we wrześniu 2011 roku PISF zainicjował Koalicję dla edukacji filmowej, która jest międzyinstytucjonalnym porozumieniem mającym na celu promocję dobrych praktyk i upowszechnianie narzędzi edukacji filmowej na rzecz dzieci i młodzieży.

NInA opracowała strategię dotyczącą filmów i młodzieży, którą realizuje głównie poprzez stale uzupełniany zasób NINATEKI EDU. Wyraża się ona w udostępnianiu wyselekcjonowanych materiałów audiowizualnych jak najszerzej grupie dzieci i młodzieży za pomocą narzędzi online. Zainteresowanie tej grupy odbiorców pozyskujemy poprzez dokładanie do treści archiwalnych nowych kontekstów, które osadzają nasze materiały w nowej rzeczywistości, bliższej młodemu widzowi. Uzupełnieniem NINATEKI EDU są działania stacjonarne, czyli szkolenia i warsztaty dla dzieci i młodzieży pokazujące jakim źródłem wiedzy i zabawy może być film jako sztuka i medium.

O strategii dotyczącej upowszechniania kultury filmowej wśród młodzieży można również mówić w programie Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych, zawartej w jej regulaminie.

Szkolenie zawodowe

9.14 Czy jest rozważana lub realizowana czasowa wymiana specjalistów między różnymi europejskimi instytucjami dziedzictwa filmowego w celu doskonalenia zawodowego?

FILMOTEKA ŚLĄSKA - Nie prowadzi.

Dotąd NInA nie realizował współpracy w zakresie doskonalenia zawodowego na poziomie międzynarodowym. Niemniej jednak w latach 2014-2016 i kolejnych wstępnie rozważana jest wymiana pracowników archiwum i udostępniania poprzez planowany program edukacyjny, zapowiadany przez grupę projektową FIAT IFTA. Program miałby na celu miesięczną wymianę pracowników głównie z ramienia archiwów nadawców publicznych należących do FIAT IFTA (Europa i świat).

10) TABELA 10 – DZIAŁANIA PODEJMOWANE W OBLICZU WYZWAŃ ZWIĄZANYCH Z ERĄ CYFROWĄ

Jakie działania zrealizowano od 2011 roku oraz planuje się zrealizować, aby stawić czoła wyzwaniom związanym z erą cyfrową:

- 10.1 Gromadzenie/zakup materiałów cyfrowych (rozpowszechnianych w kinach lub za pośrednictwem nowych kanałów przekazu): Czy zaktualizowano instrumenty prawne stanowiące podstawę prawnego lub obowiązkowego deponowania filmów w celu uwzględnienia filmów produkowanych we wszystkich środkach przekazu i rozpowszechnianych za pośrednictwem wszystkich kanałów przekazu? Czy opracowano normy określające warunki archiwizacji filmów cyfrowych oraz warunki ich zachowania? Czy celowe byłoby opracowanie europejskich norm w tych obszarach?

FILMOTEKA ŚLĄSKA - Filmy na nośnikach cyfrowych gromadzimy oraz nieodpłatnie udostępniamy w celach edukacyjnych na miejscu w kinie (sala Mediateka). Na dzień dzisiejszy mamy ponad 3000 tytułów filmowych. Celowe byłoby opracowanie europejskich norm w tych obszarach.

W opinii NInA opracowanie europejskim norm w tych obszarach jest pożądane, należy mieć jednak na uwadze, że normy te musiałyby być systematycznie aktualizowane w związku ze zmieniającymi się warunkami technicznymi.

- 10.2 Przechowywanie, zachowanie i udostępnianie w perspektywie długoterminowej materiałów cyfrowych, które może wymagać regularnej migracji do nowych formatów lub wsparcia: Czy została ustanowiona polityka dotycząca ochrony zasobów cyfrowych? Czy instytucje dziedzictwa filmowego prowadzą analizę porównawczą w odniesieniu do innych branż stojących w obliczu tych samych wyzwań? Czy Państwa instytucja inwestuje w badania dotyczące zachowania filmów cyfrowych w perspektywie długoterminowej? Czy zainwestowano w niezbędny sprzęt i szkolenia zawodowe w celu zapewnienia przetrwania kina w formacie cyfrowym w perspektywie długoterminowej? Czy utworzono lub rozważano możliwość utworzenia wspólnych archiwów cyfrowych w celu połączenia wiedzy fachowej i ograniczenia kosztów dzięki korzyściom skali?

FILMOTEKA ŚLĄSKA - Są plany utworzenia archiwów przechowujących materiały zrealizowane na nośnikach cyfrowych oraz zabezpieczenia taśm matek na nośnikach światłoczułych.

NInA jest operatorem Programu Wieloletniego Kultura+, przeznaczonego na realizację projektów związanych z tworzeniem infrastruktury technicznej dla zasobów cyfrowych, digitalizacją zasobów kultury i dziedzictwa narodowego (w tym mniejszości narodowych i etnicznych) oraz przechowywaniem zasobów i udostępnianiem. W ramach PW Kultura+ realizowane są projekty dotyczące zasobów nie tylko audiowizualnych, ale również dokumentów, nagrań muzycznych, fotografii, zabytków, znajdujących się w posiadaniu muzeów, bibliotek, archiwów. Realizacja programu pozwala na prowadzenie analizy problemów i wyzwań, jakie stoją przed procesem digitalizacyjnym każdej z tych kategorii zasobów.

FILMOTEKA NARODOWA:

Powstałe w wyniku digitalizacji pliki obrazowe i dźwiękowe oraz kopie wytwarzane na poszczególne pola dystrybucji podlegają zasadzie przedawnienia technologicznego w równym stopniu co cały sektor komercyjnej produkcji audiowizualnej. Dlatego konieczność migracji i aktualizacji formatów jest

nieodłącznym elementem polityki archiwizacji audiowizualnej. Zwłaszcza formaty dystrybucyjne są w naszej opinii wrażliwe na przedawnienie, dlatego Filmoteka Narodowa nie akceptuje formatu DCP jako długoterminowego elementu archiwalnego.

Filmoteka śledzi strategię postępowania w całym sektorze (za równo archiwów filmowych jak i archiwów nadawców) i promuje rozwiązania zapewniające bezpieczeństwo i zachowanie najwyższych ilości informacji o obrazie i dźwięku dla przyszłych zastosowań, dlatego zaleca by:

Producenci niewytwarzający kopii 35mm przekazywali materiały w formie DCDM i DCP, a także zalecamy naświetlanie separacji barwnych na taśmie światłoczułej.

Na potrzeby organizacji pracy i procedur w Systemie Repozytorium Cyfrowe wdrazamy model referencyjny OAIS (The Open Archival Information System) opracowany przez międzynarodowe środowisko ekspertów w dziedzinie archiwistyki cyfrowej. Model jest standardem ISO 14721:2003, zyskał również aprobatę UNESCO.

W ramach projektów Repozytorium Cyfrowe zainwestowano, na miarę otrzymanych środków na inwestycje, w niezbędny sprzęt oraz sukcesywnie rozwija się oprogramowanie dostosowane do indywidualnych potrzeb archiwum filmoteki System typu Media Asset Management. Za równo strona sprzętowa jaki software wymagają stałych nakładów.

Centralizację przechowywania kopii wieczystych i łączenie sił kilku instytucji uważamy za korzystne dla zwiększenia efektywności i bezpieczeństwa. Widzimy także konieczność stabilnego finansowania archiwum cyfrowego będącego znacznie bardziej wymagającym finansowo strukturą niż archiwum realizujące tradycyjny model analogowy.

- 10.4 Cyfryzacja / integracja w ramach europejskiej biblioteki cyfrowej Europeana: Czy opracowano strategię i plany cyfryzacji dziedzictwa filmowego? Jakie działania podjęto w celu cyfryzacji filmów i udostępnienia ich europejskiej bibliotece cyfrowej Europeana, w szczególności za pośrednictwem branżowych lub krajowych „agregatorów”? Proszę podać odsetek polskich zbiorów filmów i dzieł niebędących filmami, które zostały poddane cyfryzacji oraz definicję cyfryzacji. Czy Państwa instytucja wykorzystuje lub planuje wykorzystywanie funduszy strukturalnych w projektach cyfryzacji? Jaka jest wysokość budżetu przeznaczanego na cyfryzację dziedzictwa filmowego od 2010 r.?

FILMOTEKA ŚLĄSKA - Aby cyfryzować zbiory należy dysponować prawami autorskimi do nich, my nie posiadamy praw do filmów.

We wszystkich programach, których operatorem jest NInA, w kryteriach oceny dodatkowo punktowane są projekty, których założeniem jest udostępnienie materiałów poprzez portal Europeana. NInA nie nakłada formalnego wymogu, ale preferuje te projekty, które takie udostępnienie deklarują. Dotyczy to wszystkich typów zbiorów, jakimi dysponują instytucje aplikujące do programów: zarówno instytucje pozarządowe jak i z sektora finansów publicznych.

Do tej pory nie powstała jedna definicja cyfryzacji, która mogłaby być obowiązująca dla wszystkich kategorii zbiorów. NInA na potrzeby programów cyfryzację definiuje jako

konwersje analogowo-cyfrową, czyli stworzenie jak najbliższego odwzorowania w cyfrowej kopii materiału analogowego.

Działalność digitalizacyjna NInA może zostać objęta Programem Operacyjnym „POLSKA CYFROWA”, o budżecie 1 946 000 000 EURO, którego projekt znajduje się obecnie w konsultacjach społecznych.

Od 2010 roku NInA przeznaczył na cyfryzację materiałów filmowych 5 375 470 zł. (tylko materiał kinematograficzny).

FILMOTEKA NARODOWA: Zbiór Fototeki jest dostępny poprzez bazę EFG będącą agregatorem dla Europeany. W następnym kroku udostępniane będą tam również materiały z Repozytorium Cyfrowego.

10.5 Dostęp do zbiorów za pośrednictwem internetu: Jakie działania zrealizowano z celu wykorzystania wszelkich metod udostępniania dziedzictwa filmowego z zastosowaniem nowych technologii? Jakiego rodzaju środki przekazu są wykorzystywane (strona internetowa, własny kanał YouTube instytucji, Wikipedia, VoD...)? Proszę podać odsetek zbiorów filmów i dzieł niebędących filmami, do których obywatele mają nieodpłatny dostęp.

FILMOTEKA ŚLĄSKA Co miesiąc udostępniamy na naszej stronie Kronikę Filmoteki Śląskiej stanowiącą filmowy skrót najważniejszych wydarzeń kulturalnych, społecznych, gospodarczych w regionie śląskim.

NInA - W celu udostępniania materiałów audiowizualnych Narodowy Instytut Audiowizualny stworzył nowoczesny serwis NINATEKA.pl, cyfrową bibliotekę treści audiowizualnych dotyczących kultury. Materiały udostępnione w serwisie NINATEKA.pl są umieszczane w całości lub we fragmentach także w innych serwisach Narodowego Instytutu Audiowizualnego (Muzykoteka Szkolna, Trzej kompozytorzy, Dwutygodnik, Kultura 2.0); w krótkich fragmentach na kanale You Tube NINATEKI; w postaci embedów na stronach partnerów; oraz promowane na Facebooku. W przyszłości multimedia udostępnione zostaną także na europejskich platformach EUscreen XL i ECLAP. Aktualnie blisko 20% naszych zbiorów archiwalnych jest udostępnionych online, a 98% tej liczby, a więc ponad 2.300 materiałów udostępniamy bezpłatnie.

Filmoteka Narodowa stara się sukcesywnie prezentować swoje zasoby w Internecie.

Obecnie ze zbiorami Filmoteki można zapoznać się na następujących stronach internetowych:

- Fototeka www.fototeka.fn.org.pl – kolekcja materiałów fotograficznych
- Gapla www.gapla.fn.org.pl – zbiór digitalizowanych plakatów filmowych
- Repozytorium Cyfrowe- www.repozytorium.fn.org.pl
- strona internetowa kina Iluzjon – www.iluzjon.fn.org.pl
- Nitrofilm – www.nitrofilm.pl – strona poświęcona projektowi Nitrofilm
- strona internetowa filmoteki Narodowej – www.fn.org.pl

- 10.6 Cyfrowa projekcja i dziedzictwo filmowe: Czy w Państwa strategii dotyczącej wyposażania kin europejskich w projektory cyfrowe uwzględniono kinoteki? Czy dążą Państwo do zawierania umów z dystrybutorami filmowymi lub kinami w celu popierania cyfrowej projekcji filmów należących do dziedzictwa?

Filmoteka Śląska mieści się w budynku kina, w którym znajduje się projektor cyfrowy.

11) TABELA 11 — POLITYKA DOTYCZĄCA FILMU I DZIEDZICTWA FILMOWEGO

Czy dziedzictwo filmowe jest w pełni uwzględnione w polskiej polityce dotyczącej filmu? Czy istnieje powiązanie między finansowaniem produkcji filmowej i dziedzictwem filmowym mające na celu egzekwowanie depozytów kontraktowych lub umożliwienie kulturowego i edukacyjnego wykorzystania sfinansowanych filmów?

Czy nastąpiły jakieś zmiany w stosunku do roku 2011?

Polski Instytut Sztuki Filmowej prowadzi spójną politykę dofinansowywania wszystkich przedsięwzięć z obszaru kinematografii od: prac nad rozwojem projektu filmowego, produkcji filmowej, edukacji filmowej i upowszechniania kultury filmowej, promocji polskiego filmu za granicą, aż po rozwój kin i krajową promocję oraz dystrybucję filmów. Od wielu lat PISF finansuje działalność Sieć Kin Studyjnych i Lokalnych. Działalność Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych ma na celu upowszechnianie kultury filmowej w szczególności poprzez rozpowszechnianie w kinach Sieci filmów o wysokich walorach artystycznych oraz podejmowanie działalności edukacyjnej adresowanej do młodej widowni kin. W ramach SKSiL wspierana jest promocja i dystrybucja filmów polskich i europejskich.

12) TABELA 12 — POSTĘPY W ZAKRESIE PROBLEMÓW OKREŚLONYCH W OSTATNIM SPRAWOZDANIU Z WDRAŻANIA

Jakie działania podjęto w celu rozwiązania stwierdzonych problemów lub zajęcia się słabymi stronami wskazanymi w tabeli 12?

-

13) TABELA 13 — NAJLEPSZE PRAKTYKI

Czy w państwie członkowskim, które Państwo reprezentują, istnieje szczególna dobra praktyka w obszarze dziedzictwa filmowego, o której chcieliby Państwo poinformować?

Polski Instytut Sztuki Filmowej od początku 2009 roku realizuje Filmotekę Szkolną - program edukacyjny dla szkół. Jego podstawę stanowi pakiet polskich filmów, przekazany nieodpłatnie wszystkim szkołom ponadpodstawowym w kraju. Doboru materiału dokonał zespół naukowców z zakresu filmoznawstwa, kulturoznawstwa, medioznawstwa, psychologii i pedagogiki. Obudowa metodyczna filmów zawiera konspekty zajęć, które pomagają w wykorzystaniu filmów do podjęcia dyskusji zarówno o samym medium, jak i problematyce przez nie poruszanej, a mieszczącej się we wskazanych treściach nauczania. Filmoteka Szkolna jest niezwykle cennym materiałem edukacyjnym mającym zastosowanie niemal na każdym wykładanym w szkole

przedmiocie. Na 26 płytach umieszczono razem 55 filmów. Każdy zestaw filmów uzupełniony jest filmowymi komentarzami: filmoznawczym prof. Tadeusza Lubelskiego i subiektywnym studentów PWSFTviT. Wszystkie etiudy studenckie to indywidualne impresje ich twórców, osobiste komentarze do poprzedzanego filmu. Nieodłącznym elementem programu jest strona internetowa dla nauczycieli i uczniów www.filmotekaszkolna.pl, która stanowi źródło materiałów uzupełniających. Można na niej znaleźć m.in.: recenzje i artykuły dotyczące filmów z pakietu, polecane filmy, książki i artykuły stanowiące kontekst dla poszczególnych tematów, proponowane zagadnienia do dyskusji i sceny do analizy. Na portalu zamieszczane są również scenariusze lekcji opracowane przez nauczycieli dla poszczególnych poziomów nauczania. Od roku szkolnego 2008/2009 prowadzone są projekty promujące dobre praktyki i prezentujące sposoby wykorzystania filmu, jak również programowania lekcji. Organizowane w ramach tych działań bezpłatne kursy internetowe i stacjonarne dla nauczycieli i uczniów odbywają się w całej Polsce. Są to „Filmoteka Szkolna. Akcja!” prowadzona przez Centrum Edukacji Obywatelskiej, „Filmoteka Szkolna. Akademia” realizowana przez Warszawską Szkołę Filmową i “Filmoteka Szkolna. Kinoterapia”, projekt Fundacji Generator. Od 2011 roku ofertę Filmoteki Szkolnej uzupełniają Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej, czyli seanse i dyskusje o filmie odbywające się w kinach.

Opracowanych zostało kolejnych 28 tematów lekcji, do których ponownie dobrane zostały filmy polskie. W założeniu szkoły mają uzyskać dostęp do zestawów poprzez internet. Ponadto nauczyciele będą mogli wykorzystać nowoczesne narzędzia do tworzenia lekcji filmowych dostępne na stronie www.filmotekaszkolna.pl.

FILMOTEKA NARODOWA:

Przykładem dobrych praktyk w omawianej dziedzinie jest opieka nad segmentem rynku kinowego tworzoną przez tzw. „kina tradycyjne”. Realizowana w formie wsparcia działalności programowej, przede wszystkim edukacyjnej, oraz pomocy przy wyposażaniu tych obiektów w nowoczesny cyfrowy sprzęt projekcyjny, umożliwia ich przetrwanie na trudnym rynku kinowym zdominowanym przez komercyjne kina sieciowe. Dzięki temu zachowane są, bądź tworzone lokalne centra upowszechniania kultury filmowej, których rola – zwłaszcza dla edukacji lokalnej społeczności – jest trudna do przecenienia.

14) TABELA 14 — CZY ISTNIEJE POTRZEBA PODJĘCIA DALSZYCH DZIAŁAŃ NA SZCZEBLU UE?

Proszę przedstawić uwagi na temat dalszych działań UE w obszarach związanych z dziedzictwem filmowym zaproponowanych przez państwa członkowskie w tabeli 14. Które z tych działań byłoby Państwo skłonni poprzeć? Czy macie Państwo inne propozycje dotyczące dalszych działań UE?

Kluczowe z punktu widzenia NInA są: implementacja dyrektywy o dziełach osieroconych, dalsza harmonizacja europejskiego prawa autorskiego, umożliwiająca ponadgraniczne udostępnianie zasobów instytucji zajmujących się zachowaniem dziedzictwa europejskiego, realizacja wymiany dobrych praktyk i ekspertów oraz zapewnienie środków na ten cel, realizacja europejskich programów edukacyjnych w zakresie dziedzictwa audiowizualnego.

15) TABELA 15 — DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z KONKLUZJI RADY W SPRAWIE EUROPEJSKIEGO DZIEDZICTWA FILMOWEGO, W TYM WYZWAŃ ERY CYFROWEJ

Czy wprowadzono zmiany w polityce w odniesieniu do dziedzictwa filmowego w odpowiedzi na zaproszenie do podjęcia stosowanych działań sformułowane w konkluzjach Rady w sprawie europejskiego dziedzictwa filmowego, w tym wyzwań ery cyfrowej, z dnia 18–19 listopada 2010 r.³?

Kontakt; Mari Sol Pérez Guevara, tel.: +32 229-54381, marisol.perez-guevara@ec.europa.eu

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:324:0001:0004:PL:PDF>